

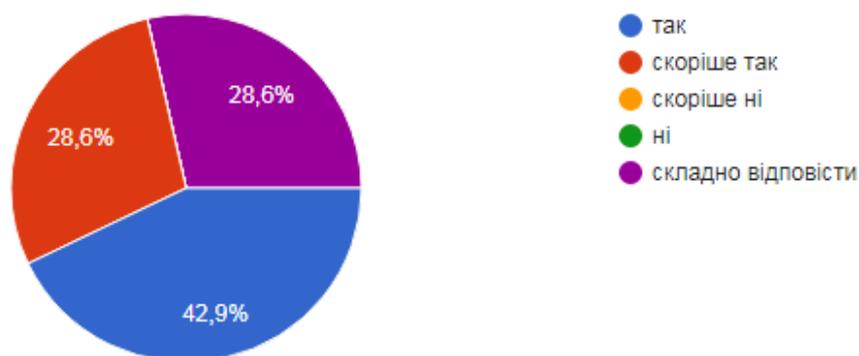
Результати опитування ЗВО спеціальності «Туризм» щодо задоволеності якістю навчання за освітньою програмою

У травні 2023 р. наприкінці першого року навчання здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Туризм» в Полтавському державному аграрному університеті було проведене дослідження оцінки задоволеності студентів якістю освіти. Дослідження проводилося шляхом анонімного онлайн опитування з використанням форм Google Form. Проведене анкетування було суцільним – у ньому взяли участь 7 респондентів, що становить 100 % від загальної кількості здобувачів вищої освіти 1 курсу ОС Бакалавр спеціальності «Туризм» денної форми навчання.

Відповіді на питання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітня програма (ОП), ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання?» розподілилися наступним чином (рис. 1).

2. На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітня програма (ОП), ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання?

7 відповідей

**Рис. 1. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти
щодо знання Освітньої програми «Туризм»**

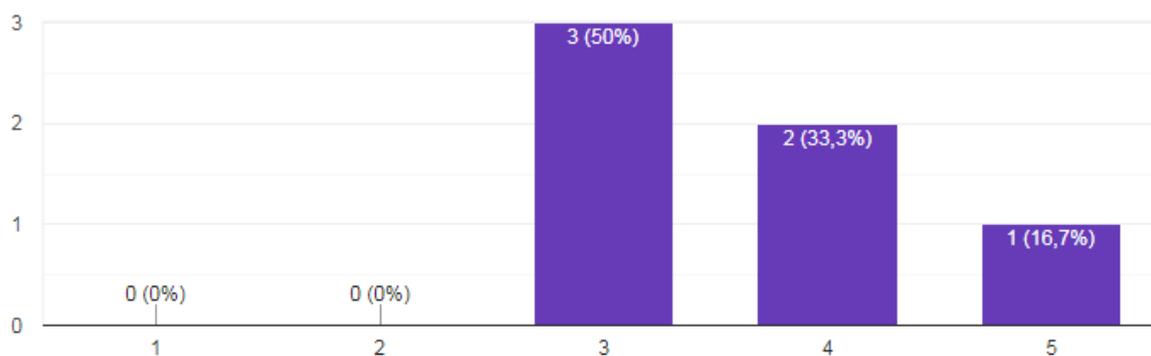
Отже, 3 респондентів (42,9 % від їх загальної кількості) вважають, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені з нею, ще 2 респондентів (28,6 % загальної кількості) відповіли, що скоріше розуміють і стільки ж вагалися із відповіддю. Варто зауважити, що поставлене питання дає картину самооцінки знань респондентів, а не об'єктивну оцінку знань, оскільки добре ознайомлені з Освітньою програмою студенти можуть вважати, що їм бракує певних знань, а ті, які упевнені в своїх знаннях, насправді можуть мати помилкові розуміння. Втім, жоден з здобувачів вищої освіти не вважає, що не обізнаний з цим документом.

На наступне питання «Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти» повинні були дати відповідь лише ті респонденти, які вважають, що ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП. Проте, відповідь дали 6 респондентів, у тому числі той, який вагався щодо своєї обізнаності. За 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає, студенти поставили

оцінки від 3 (3 респонденти або 42,9 % опитаних) до 5 (1 респондент, 16,7 % загальної кількості) – рис. 2.

3. Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти:

6 відповідей

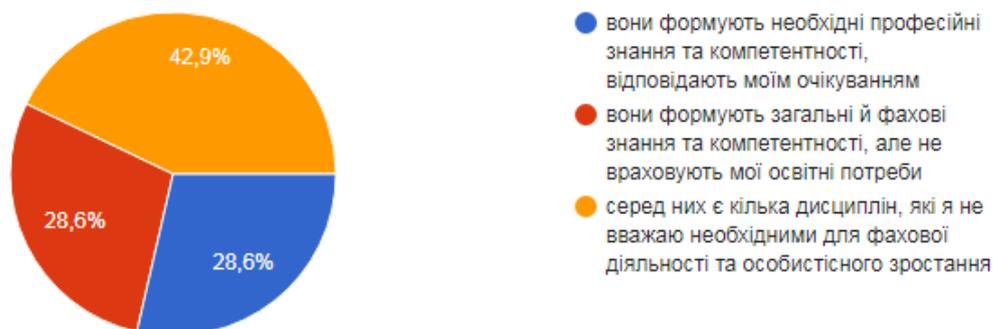
Рис. 2. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту ОП «Туризм» очікуванням здобувачів вищої освіти

Проте, якщо враховувати лише ті відповіді, які відповідають критерію фільтру, то слід відкинути одну оцінку 3 бали. Таким чином, середня оцінка становить 3,8 бали.

Відповіді на наступне питання дозволяють оцінити загальну задоволеність респондентів змістом навчальних дисциплін (рис. 3).

4. Яке твердження найбільше відповідає Вашій думці щодо змісту дисциплін, які Ви вивчали у цьому семестрі?

7 відповідей

Рис. 3. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін Освітньої програми «Туризм»

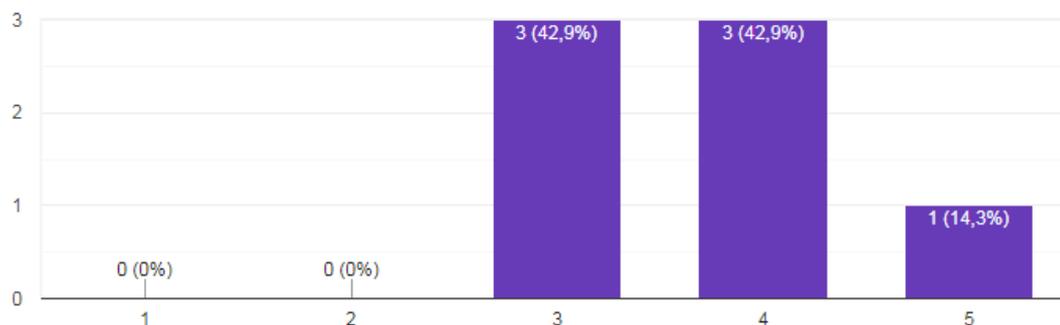
2 респондентів зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їх очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності. 2 респондентів (28,6 %)

відповіли, що вони формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують їх особистих освітніх потреб. Решта 3 респондентів (42,9 % від їх загальної кількості) вважають, що серед дисциплін, є такі, я не є необхідними для фахової діяльності та особистісного зростання. Такий варіант відповіді цілком очікуваний для здобувачів вищої освіти першого року навчання, на якому викладаються не лише фахові компоненти, але й дисципліни загальної підготовки.

Студенти в середньому задоволені навчанням на 3,7 бали (рис. 4).

5. Наскільки Ви в цілому задоволені навчанням за обраною освітньою програмою?

7 відповідей

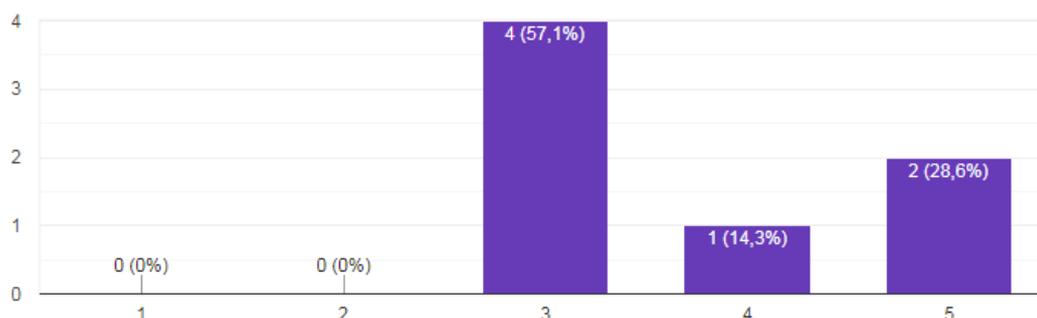
Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за ОП

Слід врахувати, що оцінка задоволеності навчанням формувалася, зокрема, під впливом об'єктивних факторів навчання в умовах воєнного часу – тривалі періоди блекаутів, перерви навчальних занять під час повітряних тривог, загальний психологічний фон студентів тощо.

Середня оцінка задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами також становить 3,7 бали (рис. 5).

6. Наскільки Ви задоволені забезпеченістю навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні рекомендації, матеріали у системі MOODLE тощо)?

7 відповідей

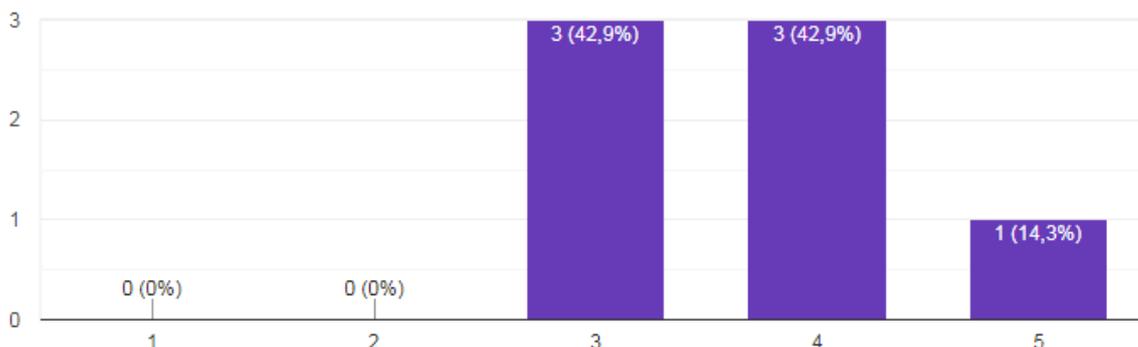

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Аналогічною до попередніх оцінок (3,7 бали) є й середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання (рис. 6).

7. Наскільки Ви задоволені методами навчання, способами викладення викладачами матеріалу?

7 відповідей

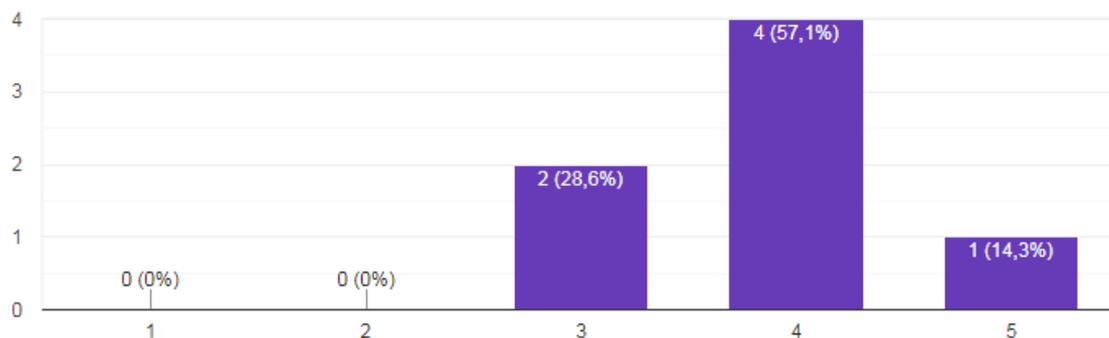

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчанням

А задоволеність зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (рис. 7) та комунікацією із викладачами (рис. 8) дещо вища – середній бал оцінки обох аспектів навчального процесу становить 3,9.

8. Наскільки Ви задоволені зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (чи повідомляють викладачі про методи оцінювання на початку семестру, чи дотримуються встановлених критеріїв)?

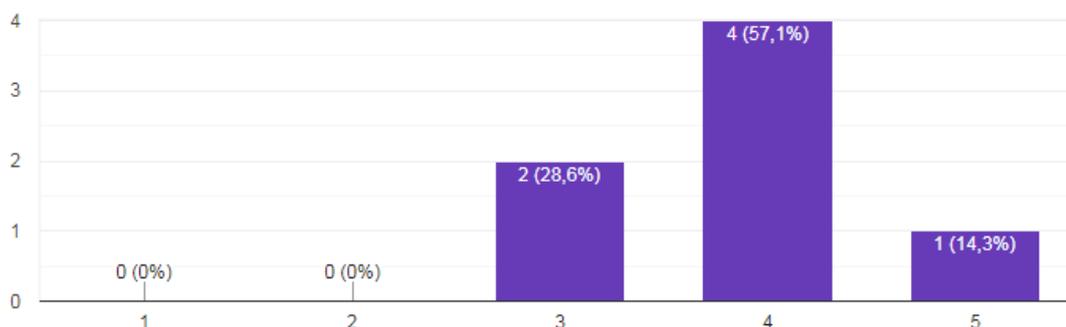
7 відповідей

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

9. Наскільки Ви задоволені комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?

7 відповідей

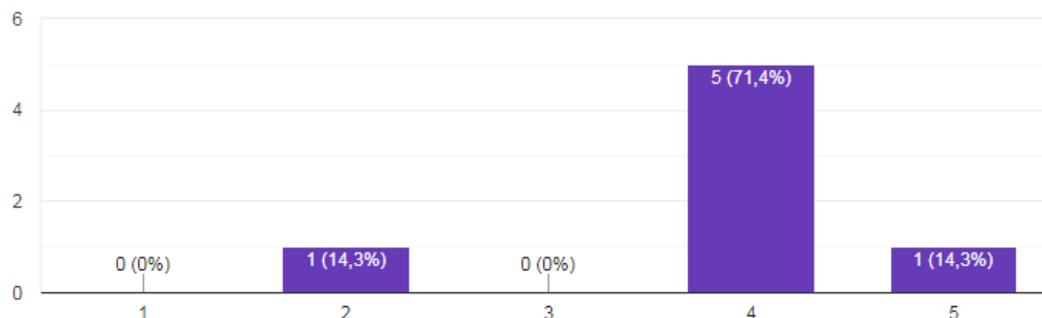

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Такою ж (3,9 бали) є середня оцінка психологічного мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів (рис. 9).

10. Наскільки Ви задоволені психологічним мікрокліматом в аудиторіях, доброзичливістю викладачів, відсутністю проявів нетолерантності, булінгу?

7 відповідей

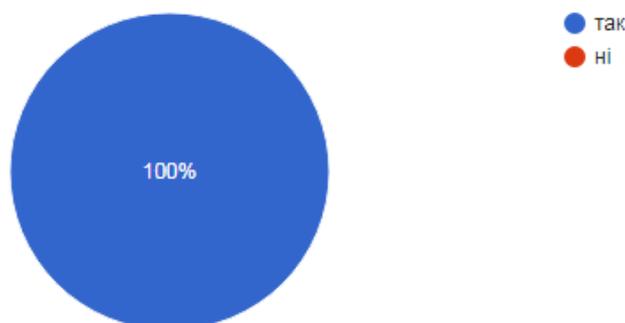
Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Проте, на фоні загальної задоволеності студентів психологічною обстановкою у дослідників викликало занепокоєння наявність однієї оцінки 2, у зв'язку з чим куратором академічної групи на кураторській години була проведена повторна бесіда щодо запобігання булінгу в ПДАУ, роботи психологічної служби та омбудсмена учасників освітнього процесу в університеті.

Усі здобувачі вищої освіти (100 % відповідей) зазначили, що їм забезпечене можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін (рис. 10).

11. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін?

7 відповідей

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

Щодо напрямів підвищення якості навчального процесу за ОП «Туризм» здобувачі вищої освіти вважають за потрібне подальше вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу; запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців; впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу; розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнення відповідей на питання «Які напрями підвищення якості навчального процесу за ОП Ви вважаєте найважливішими?»

Варіанти відповідей	Кількість респондентів, які дали відповідь	% респондентів, які дали відповідь
Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу	4	57,1
Запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців	4	57,1
Впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу	2	28,6
Розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження	2	28,6
Набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо	1	14,3
Дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу	–	–
Інше	–	–

У цілому підсумки анкетування дозволяють зробити наступні висновки:

- 1) здобувачі вищої освіти знайомі з документом Освітня програма «Туризм» і в цілому задоволені навчання у середньому на 4 бали за 5-бальною шкалою;
- 2) пріоритетними напрямками покращення якості освітніх послуг та формування необхідних компетентностей здобувачів вищої освіти є вдосконалення методичного забезпечення, організаційної і практичної складові підготовки.

Результати анкетування узагальнили:

Тютюнник Ю.М. – гарант ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради з якості вищої освіти спеціальності «Туризм».